

Velká šance, že další rozvoj Českého ráje by se mohl napříště dít koordinovaně

Zpráva ze setkání “Český ráj to napohled”, Rovensko pod Troskami, 21. 11. 2013

Pavel Charousek

info@turnovskovakci.cz

Český ráj – krajinný fenomén. Jakým směrem by se měl dál vyvíjet? Je možná dohoda tří krajů, na kterých tento region leží? A shodnou se obce a jejich obyvatelé? Proč nikdo neřeší v rozvojových plánech Český ráj jako celek? Jsou hranice nepřekonatelné, aby mohl vzniknout jednotný dokument pro jedinečnou oblast? Podle závěrů konference s názvem „Český ráj to na pohled“, která se uskutečnila 21. listopadu v Rovensku pod Troskami, to vypadá, že by tyto bariéry mohly konečně padnout

Účastníci setkání v Rovensku pod Troskami přijali memorandum, ve kterém jsou pojmenovány hlavní problémy regionu i nástin jejich řešení. *„Sdílíme významné vnitřní vazby, odvíjející se od společné historie a přírodních a kulturních charakteristik. Území Českého ráje vykazuje všechny znaky regionu, avšak existuje zde roztržitá veřejná správa, a to jak v oblasti faktického výkonu této správy, tak v oblasti tvorby rozvojových strategií – doposud žádným strategiím se nepodařilo plně postihnout územní specifika Českého ráje. Jak tuto situaci zlepšit? Především spoluprací a včasnou dohodou dotčených subjektů (krajů, obcí s rozšířenou působností, obcí, podnikatelského a neziskového sektoru) na společné vizi – představě dalšího rozvoje a na způsobu její realizace.“*

S memorandumem a vznikem společné iniciativy souhlasili přítomní zástupci obcí, Libereckého kraje, MAS (místních akčních skupin), SCHKO a Lesů ČR. Vzniká přípravný výbor, kde bude mít své zástupce co nejširší spektrum občanských aktivit v regionu, obcí, krajů a dalších institucí. *„Podle mého názoru bude důležitý už samotný proces vzniku vize Českého ráje, protože ten ukáže na jednu stranu rozdílnost potřeb jednotlivých oblastí, které bude nutné pojmenovat, na druhou stranu i potřebu jisté koordinace na celém území. Sdružení Český ráj se do této doby zabývalo především podporou cestovního ruchu a propagací Českého ráje, nyní patrně nazrál čas, aby se stalo garantem rozvoje i dalších oblastí života, už proto, že funguje na území celého regionu, tedy všech tří krajů,“* uvedl ředitel SČR Jiří Lukeš. Práce na společné vizi Českého ráje budou zahájeny bezprostředně, první výstupy by měly být známé postupně v příštích dvou letech. Mělo by se tak podařit překlenout i územní vymezení jednotlivých MAS.

Na konferenci zazněla spousta zajímavých námětů, postřehů, skutečností a úvah, které by neměly jen tak zapadnout:

„Jsme pouze krátkodobí správci daného území. Naším úkolem je předat Český ráj generacím, co přijdou po nás, a to v lepším stavu, než je dnes. Toho lze docílit pouze spojením všech aktivit, které se nebudou navzájem tříštit,“ připomněl předseda SČR Jan Farský.

„Je dobré si uvědomit, že název Český ráj byl původně používán pro oblast Litoměřicka, vznikl v hlavách českých Němců. Vlastenci potom hledali původní české území a našli ho na Turnovsku. Tady

je název Český ráj používán nějakých 120 let a třeba Trosky jsou symbolem české krajiny vůbec. Vlastencům tedy jejich původní záměr, pozvednout české sebevědomí, vyšel. My bychom měli umět na ně navázat,“ řekla Lenka Jůnová, která je kulturním antropologem a současně také provozuje infocentrum v Malé Skále.

Michal Semian z Přírodovědecké fakulty UK ve svém příspěvku nastínil především regionální identitu obyvatel Českého ráje. Ta je silná hlavně uvnitř trojúhelníku mezi Mnichovským Hradištěm, Železným Brodem a Jičínem. Jako symboly regionu jsou vnímány Trosky a hlavní skalní města.

Jaromír Gottlieb ve svém příspěvku kladl důraz na harmonii v propojení přírody a lidí, vše ve vzájemné symbióze. Obcím je nutné vdechnout nový život, důležité jsou spolky, podpora zájmových sdružení a dalších občanských aktivit.

Obr. 1: Předseda SČR Jan Farský (vlevo) a jeden z iniciátorů setkání Slavomír Říman

Foto: P. Charousek

Slavomír Říman, jeden z iniciátorů celého záměru, nastínil vývoj správního členění oblasti, kde se za posledních 145 let uskutečnilo 11 reforem, v nichž byl Český ráj vesměs rozdělen minimálně do dvou krajů či pěti okresů. *„Jako příklad problematiky rozdělení regionu mezi kraje může dobře posloužit kamenný mostek v Podsemíně. Zahrál si v několika českých filmech, v současné době mu hrozí zřícení. Leží na hranici dvou krajů a dvou obcí, jeho opravu již roky znemožňují administrativní bariéry,*“ přiblížil Říman.

Zajímavé bylo i vystoupení Michaela Otty z odboru regionálního rozvoje a evropských projektů Krajského úřadu Libereckého kraje. Přiblížil možnosti dotací EU pro regiony v plánovacím období 2014–2020. Nově se v tomto období bude objevovat také územní soudržnost regionů přesahujících jednotlivé krajské celky, tedy situace, která přesně odpovídá argumentaci společné vize Českého ráje.

Podle náměstkyně hejtmana Libereckého kraje Hany Maierové se zde stále opakují problémy v komunikaci. *„Důležitá je nějaká společná platforma, která zohlední potřeby regionu, a kterou potom převezmou i příslušné kraje do svých dokumentů. To je cesta!“* uvedla Maierová.

Krkonoše podobný dokument již mají. Jeho tvorbu přiblížil starosta Vrchlabí Jan Sobotka, předseda Svazku měst a obcí Krkonoše. *„Nebojte se někomu svěřit své kompetence, ono to v konečném výsledku bude vše do sebe lépe zapadat,“* vzkázal především přítomným zástupcům regionálních MAS. *„Naši prvotní motivací bylo dát lidem v Krkonoších práci. Továrny jim ji budou s postupující automatizací dávat v budoucnu málo, hledali jsme cesty, jak zaměstnanost zvýšit i mimo oblast cestovního ruchu. Strategii jsme schválili letos v červnu, nyní se budeme snažit ji uvádět do života. Víme ale, co chceme a jak toho dosáhnout, a to je důležitý vzkaz krajům a dalším institucím,“* doplnil Sobotka.

Helena Červová, starostka Libuně, zástupce MAS Brána Českého ráje: *„V minulosti jsme byli svědky vzniku různých strategií a akčních plánů, které měly jediný cíl – získat dotace. Proto bych se přimlouvala, aby nyní vznikla strategie, nebo chcete-li vize, pěkně odspoda, od skutečných potřeb lidí z regionu!“*

Vznik tvorby vize Českého ráje na místě podpořili i starostové Turnova Tomáš Hocke a Mnichova Hradiště Arnošt Vajzr, náměstkyně hejtmana Libereckého kraje Hana Maierová, radní Libereckého kraje Ivana Hujerová, místostarosta Jičína Vlastislav Matucha, vedoucí Správy CHKO Český ráj Jan Mocek, zástupci Lesů České republiky, zástupci jednotlivých MAS i další. Setkání moderovala Blažena Hušková.

Původní text naleznete na [zde](#).

Více fotografií z konference pak [zde](#).